

ወንድም ወልደአማኑኤል

1938 - 2001

ዓርባ ቀን መታሰቢያ

ሉብዙ ዓመታት በረቀቀ አስተሳሰብ የሀገር፣ የወገን እና የቅርሳችን መከበርና መጠበቅ፣ በሁብት በበጎ አስተዳደር መካብና መበልጸግ ጥሩ አማራጭ መንገዶችን በማስተጋባት የኢትዮጵያ ኃይል ድምጽ በመሆን ሀገሩንና ወገኖቹን በቆራጥነት አገልግሏል።

በጽሑፎቹ ሁሉ እነዚህን መልዕክቶች የጤናው መቃወስ ሳያገደውና ሳያቋርጥ በማስተላለፍ ከጸና ዕምነቱ እጥፍ ወይም ገደል ሳይል ለወገኖቹ መልካም አርአያ ሆኖ ቆይቷል።

ወንድም ወልደአማኑኤል ኢ.ኢ.ድ.ኤን በተባለው ድረገጽ መድረክ የኢትዮጵያኖች መልክ ምግባር ውይይት እጅግ የታወቀና የተከበረ ተሳታፊ ነበር። የወንድማችን መለየት ታላቁን የኢትዮጵያ ድምጽ እንድናጣ አርጎናል።

ወንድም ወልደአማኑኤል ቢለየንም የሚረሳ አይደለም። በጓደኞቹና በወገኖቹ ህሊና ምንጊዜም ሲታወስ ይኖራል። ስሙም ለኢትዮጵያ ከተሰውት አርበኞች ስም ዝርዝር የሚጻፍ ይሆናል።

ለውድ ባለቤቱና ለእህቱ ቤተሰብና ዘመድ ጽናቱን እንዲሰጣቸው ጸሎታችን ነው።

ወገኖቹ የ ኢ.ኢ.ድ.ኤን አባሎች

የወንድም ወልደአማኑኤል አጭር የሕይወት ታሪክ

የማይሞት ሰው ሞተ

አቶ ወንድም ወልደአማኑኤል ለኢትዮጵያ አገራቸው የሰጡት ልባዊ አገልግሎትና እሳቸውንም በአካል የሚያውቅ ሰው በዘመናት አንድ ጊዜ ብቅ ብለው ከሚታዩ አገር ወዳድ ሰዎች ውስጥ እሳቸው አንዱ መሆናቸውን አይጠራጠሩም።

አቶ ወንድም በሰኔ 12 ቀን 1938 ዓ.ም ከአባታቸው ከአቶ ወልደአማኑኤል አበበና ከእናታቸው ከወይዘሮ አሰላ ፊች ተሰማ አዲስ አበባ ከተማ ተወለዱ። ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ አዲስ አበባ ውስጥ በሚገኘው በቀ.ታ. ሥ. ኮከበ ጽብሃ ትምህርት ቤት የአንደኛና የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ተከታትለው አጠናቀዋል። የከፍተኛ ትምህርታቸውን በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ተከታትለው የመጀመሪያ ድግሪያቸውን (ባቺላርስ ኦፍ አርት) አግኝተዋል። ከዚያም በትምህርት ሚኒስቴር የአዲስ አበባ ትምህርት ቤቶች ጽሕፈት ቤት በአስተዳደር ዘርፍ ተቀጥረው በቅንነትና በታታሪነት ሰርተዋል።

አቶ ወልደአማኑኤል ከልጅነት እስከ እውቀት ለተጎዳ አዛኝ፣ ለጓደኞቻቸው አለኝታና መከታ፣ ለአመኑበት በፍጹም የሚቆሙ አይበገሩ ግለሰብ ነበሩ። ፍትሕ ሲዘባ፣ አድሎ ሲደረግ በገሃድ ቆመው የሚጋፈጡ ልበሙሉ እንደነበሩ አብሮ አደግ ጓደኞቻቸው ይናገራሉ።

አቶ ወንድም የተወለዱት ኢትዮጵያ አገራቸው የለውጥ ታጋዮችን በምትሻበት ዘመን ነው። ሰለሆነም አገራቸውን በዕድገት እንድትገሰግስ ፣ ሕዝቡ በዕውቀት እንዲዳብርና በሀብት እንዲበለጽግ በተደረገው የትግል እንቅስቃሴ የዩኒቨርሲቲ ተማሪ በነበሩበት ጊዜ በግንባር ቀደምትነት ተሳትፈዋል። በስራ መስክ እያሉም ትግላቸውን ቀጥለው ታልፈዋል። ወታደራዊው መንግስት በየጊዜው በታጋዮች ላይ ሲያደርስ በነበረው ወከባና ግድያ ላይደናገጡ በአላቸው ሃይል ሁሉ ትግሉን ሲያራምዱ ቆይተው ሁኔታው በተጣበበ በትና ከፍተኛ መስዋዕትነት በጠየቀበት ጊዜ አቶ ወንድም አዲስ አበባን ለቀው ወደ አሲምባ ተራራ ገቡ።

የሚያስፈልገውን ወታደራዊ ስልጠና ከአጠናቀቁ በኋላ በቆራጥነት ለመስዋዕትነት ተሰለፈዋል። በጊዜው በኃይል ውስጥ በኮሚሰርነት ተመድበው ታግለዉ አታግለዋል።

**ለወድም ወልደአማኑኤል
ማስታዎሻ
ጠወገ ፋንታ**

ምን እንበል ዛሬ?
ምን እንበል ነገ?
የሚለው አገሬ!
ጥሎን ከአረገ።

ፈሪ አትበሉ፣
ደክሞ የተኛውን፣
ይነሳል አካሉ፣
ብጠሩ ሀገሩን።

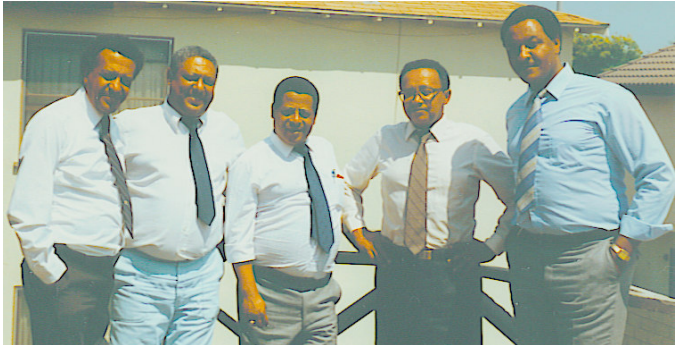
እሱ የሚወደው፣
ጦብያ ሲባል ነው።

ባውቅበት ማልቀስ!
መፈክር ቢቀናኝ!
እል ነበር ድረስ!
ጀግና ሆይ ስማኝ!
ሲበቃህ በቃኝ።

የጠፋውን ወጥቶ፣
ፈልጎ አትበሉ፣
ያረፈውን መሸቶ፣
አልፎ ያንን ሁሉ፣
ቅዱስ ቀን ጠፍቶ፣
ምን ይሁን በዐሉ?
እሁድ ጠፋ ካሉ!

አሻፈረን እንበል!
እሱ አይመራንም!
መንገዱን ስተሀል፣
አንተም የኛ ወንድም።

መለስ በል ሂደሃል፣
አንልም በቅቶሃል።

በዚህም ምክንያት በብዙ የኢትዮጵያ ጥያቄዎች ላይ ከወንድም ጋር ተቃራኒ አቋምና አመለካከት የነበራቸው ቡድኖችና ግለሰቦች ርሱን አባብለውና ደልለው ወደራሳቸው ጎራ ለማስገባትና ለማስጠጋት ይጥሩ እንደነበር የሚታወቅና የሚታወስ ነው። ይሁን እንጂ ያደረጉት ተደጋጋሚ ሙከራና ጥረት ሳይሳካቸው ቀርቷል። ልክ እንደ ቁሳቁሳዊ ይዘታውና ንብረቱ ረቂቅ ሀብቱም (አጠቃቀም ችሎታው) ቢሆን የብዙሃንን ደህንነትና ፍትህን የሚረዳ ላልመሰለው አቋም መደገፊያና መሳሪያ እንዲሆን አልፏቸዋል። አልተባበረም።

ለዚህ ነው ከራሳቸው ፣ ከጌቶቻቸውና ከቡድናቸው ጥቅም አንጻር ተንደርደረው የኢትዮጵያን ብዙሃን ትግልና ሙብት የሚያድሱ በሰብሱና የሚገረሩ ሁሉ የውንድም ብዕርና አንደበት እጅግ ይለበልባቸውና ይኮሰኩላቸው የነበረው።

ይህንኑ ለመመዘንና ለማረጋገጥ ከወንድም ጋር ይለዋወጧቸው የነበሩትን መልሶችና አስተያየቶች ወደ ጓላ ዞሮ አየት መልክት ማድረግ ብቻ ነው።

የወንድም ጀግንነትና ደግነት ተዘክሮ ፣ ተዘርዘሮና ተለቅሞ የሚያልቅ አይደለም። መላው ሕይወቱ በደግነትና በጀግንነት የታነሰ የተመሳ ሰለነበረ ።

በየቦታውና በየጊዜው ለሙብት ፣ ለፍትህና ለሰው ልጅ ደህንነት በሚደረግ ጥረትና ሂደት ላይ በፈቃደኝነት ከራሳቸው ድርሻ በላይ ኃላፊነት የሚሸከሙ ግለሰቦች፣ ቡድኖችና ትውልዶች እንደተወርዋረ ኮከብ ብቅ ይላሉ (ይፈጠራሉ)። ከሸክማቸው ክብደት የተነሳ ብዙውን ጊዜ ከሁሉ በፊት ተዳክመውና ተሰባብረው ይወድቃሉ ።

ወንድም ኮስታራና ቆራጥ የነፃነት ፣ የሙብትና የፍትህ አርበኛ ነበር። በቋሚነትና በዘላቂነት። እስከ መጨረሻው ። በቆመበት መስመርና እምነት ማትቡን ሳይበጥስ ተሰናበተ ።

በሞቱ ዋዜማ ደውሎ ካነጋገራቸው ጓዶቹና ወዳጆቹ ጋር አጭር የሰላምታ ልውውጥ ካደረገ በኋላ ፈጥኖ (እያቃሰተ) "ኢትዮጵያ እንዴት ነች/ ያገራችን ፖለቲካ ወዴት እያመራ ነው?" ብሎ ጠየቀ ። ዕረፍት አድርገና በሌላ ጊዜ እናወራለን ተብሎ ጥያቄው ተቀጨ። ለጥያቄው መልስ ለመስማት ሳይመለስ በዚያው ሄዶ ቀረ !!!

በዚህ ሀላፊነታቸው የጓዶቻቸውን ንቃትና ተሳተፎ በማጠናከር ረድተዋል። ችግሮች በሚከሰቱበት ጊዜ አስፈላጊ ስብሰባዎችን በመጥራትና በመምራት ተካፍለዋል። ሰራዊቱ በአካሄዳቸው ፍልሚያዎች ተሳትፈዋል። የትግል ሰማቸው ታራሽ በመባል የታወቁ ነበር።

አቶ ወንድም ሰራዊቱ ወደ በጌምድር በተሻገረበት ጊዜ ወደ ሱዳን በመውጣት ትግላቸውን ቀጥለዋል። በሱዳን ቆይታቸውም ከሜዳም ሆነ ከአገር ቤት እየተሰደዱ የሚመጡ ኢትዮጵያዊያንን በማቋቋምና አገሩን በማለማመድ ይረዱ ነበር። እየሰሩ ያገኙትን ደመወዛቸውን ከስደተኞች ወንድሞቻቸውና እህቶቻቸው ጋር የሚካፈሉ ሩሩህና ደግሰው ነበሩ። የሱዳን መንግስት በስደተኞች ላይ ምክንያት እየፈጠረ የሚያደርሰውን ማንገላታት ለተባበሩት መንግስታት በማመልከት የታሰሩት እንዲፈቱና ሁሉም ስደተኛ የስደተኛ ሙብቱ እንዲከበር ከፍተኛ አስተዋጽዖ ያደርጉ እንደነበር አብረዋቸው የነበሩ ጓደኞቻቸው ይናገራሉ።

በመስከረም ወር 1973 ዓ.ም ወደ አሜሪካ ተጓዙ ። አሜሪካም ከመጡ በኋላ ትምህርታቸውን በመቀጠል ሎስ አንጀለስ ከሚገኘው ካሊፎርኒያ ስቴት ዩኒቨርሲቲ በንግድ አስተዳደር (ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን) በድግሪ ተመርቀዋል። በ1976 ዓ.ም ከውድ ባለቤታቸው ከወይዘሮ ሂለን ወልደአማኑኤል ጋር ተጋቡ ። አቶ ወንድም ሎስ አንጀለስ ውስጥ ለሆነው ሴቪንግስ ኦፍ አሜሪካ ይሰሩ ነበር። በስራቸው ላይ ባሳዩት ታታሪነትና ችሎታ የድርጅቱ ሪዳት ፕረዘዳንት ሆነው ሲሰሩ ቆይተዋል። ከዚያም በ1992 ዓ.ም ከባለቤታቸው ከወይዘሮ ሂለን ጋር ሆነው የመኖሪያ ቦታቸውን ወደ ዋሺንግተን ስቴት በማዛወር በግል ስራ ላይ ተሰማርተው ይኖሩ ነበር።

በነበራቸው ከፍተኛ የሀገር ፍቅር በግል ስራ ተሰማርተውም ትግላቸውን አላቋረጡም። ዘመኑ በፈጠረው ድረገጽ (ኢንተርኔት) ግንባር ቀደም በመሆን ስለአገራቸው ጽሁፍና ትንታኔ አቅራቢ ነበር። በሚነሱ የአገር ጉዳዮች ላይ ሳይሰለጩ ገንቢና አታጋይ ጽሁፎችን ያዉጡ ነበር። ዋና ዋና የሀገር ጉዳዮች ላይ ምላሽ በመጻፍ አቶ ወንድምን የማያስታውስ አለ አይባልም።

አቶ ወንድም አገራቸውንና ቤተሰባቸውን የሚወዱ ፣ ለትዳራቸው ታማኝ ፣ ትሁትና ታላቅ ሰው ነበሩ።

አቶ ወንድም ወልደአማኑኤል በአደረባቸው የልብ ህመም ምክንያት በዩኒቨርሲቲ ኦፍ ዋሺንግተን ሕክምና ሲደረግላቸው ቆይተው በተወለዱ በ62 ዓመታቸው መስከረም 12 ቀን 2001 ዓ.ም አረፉ። ቸሩ እግዚአብሔር ነፍሳቸውን ይማር።

ባለቤታቸው ወ/ሮ ሂለን ወልደአማኑኤል እህታቸው ወ/ሮ ሃና ወልደአማኑኤል

እንዲሁም የት/ቤትና የትግል የቅርብ ጓደኞቻቸው።

ወልደሺ ተኪ ኢትዮጵያ

ከወንድሙ መኮንን

እኔስ እንደማልቀስ አንጎራጉራለሁ

ጌታን አልጋፋ ሌል ምን እላለሁ፤

እህህን በሆዴ፤ እህህን በአንጀቴ አመላልላለሁ

የዘፋኙን ቅኝት እደጋግማለሁ።

“ሞት እንኳን ጨክኖ፤ ወስዶ ከሚያስቀር

ምን አለ ደጋጉን፤ ዳግመኛ ቢፈጥር።”

ላይመለስ ሂደል፤ በር ደጃፉን ከፍቶ

እንዲያው ጎርደድ፤ ጎርደድ

መሄድ አለመሄድ

አንዴ ወዲያ ወልሺ፤ አንዴ ወዲህ ወልሺ

ተስፋ መቁረጥ መጣ ያ ውቃቢ የለሽ

ተብረከረከብኝ ለገመ ጉልበቴ

ራደ ራደ ሆዴ፤ ተናወጠ አንጀቴ

መለየቴን አውቆ ዛለ ሰውነቴ

አምጠሺ አምጠሺ ወልደሺ ተኪ እናቴ

ባደነት ተሰማኝ ወንድም በማጣቴ

ለወንድም ወልደአማኑኤል መታሰቢያ

BUCKINGHAM, ENGLAND, 26 SEPTEMBER 2008

የሁሉ የነበረ ሰው/ የሁሉ ሰው ወንድም አረፈ

ከአቶ ገብሩ ገብረወልድ

ወንድም ወልደአማኑኤል ሁሉን በወንድምነት በህትነትና በእኩልነት ዓይን የሚያይ ሰው ነበር። የወንድም አይነ ሕሊና ሰውን በዘርና በቀለም፣ በእምነትና በሐይማኖት ወዘተ ለይቶ የማይታዩ የመስፈር ችሎታ አልነበረውም። የወንድም ዓይነ ህሊና አብርቶና አተኩሮ የሚመለከተው ሰው መሆንን ብቻ ነው/ነበር። የሰው ሁሉ አንድና እኩል መሆንን ብቻ ነው/ነበር።

እጅግ ሰባዊና ርህራሄ ከመሆኑ የተነሳ የሌላን ችግር እንደራሱ ችግር በማየት በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ የተቸገረን ከመርዳት የተቆጠበት ጊዜ ተፈልጎ አይገኝም። ሁሉም ባይሆን አልፎ አልፎ አንዳንድ ሰዎች በመጠኑም ቢሆን በየጊዜው የተቸገረን ሲረዱ ይታያሉ።

የወንድም በጎ ተግባርና ርዳታ ግን ምንጊዜም የማይቆምና የማይቋረጥ በቦታና በጊዜ የማይገደብ ቋሚ ሂደትና ክስተት ነበር።

በዚህ ምክንያት የወንድም ቸርነትና ደግነት በአቅሙ ቁና የተለካና የተሰፈረ አልነበረም። ያለውን ገንዘብና ንብረት ለተቸገረ አከፋፍሎ በየጊዜው ራሱን በችግር ላይ ይጥል እንደነበር በተለያዩ ጊዜና ቦታ የሚያውቁት ሁሉ በአንድ ድምጽ ይመሰክራሉ።

እናም ወንድም ሰውን እንደራሱ የሚወድ ብቻ አልነበረም። ሰውን ከራሱ አብልጦ የሚወድ እንጅ።

እንደዚሁም ወንድም ምንጊዜም ቢሆን የራሱን መብት ላለማ ስነካትና ላለማስነጠቅ በቀናሊነትና በቁርጠኝነት ሲከላከልና ሲታገልፍ ኖሯል። በኃይል ለመን ኢትዮጵያ ዓይን ሲታይና ሲመዘን ወንድም የተደላደለና የተቀማጠለ ኑሮ ነበረው። ይሁን እንጅ መላው የኢትዮጵያ ሐዘብ ለዘመናት አስሮ ያቆዩውን የባርነትና የጭቆና ስርዓት ለመንቀልና ለመገርሰስ ሲነሳ ወንድም ፈጥኖ ከአገሩ ሰፊ ሕዝብ ጋር ተቀላቀለ። የኑሮ መሳዮቹንና ቡድኖቹን ከድቶ ከብዙሃን ወገኖቹ ጋር ወገን ። በኢትዮጵያ የሚኖሩት መካከል ወንድም ማቸኝነትና እኩልነት እንዲኖር በፍትሕ ላይ ለሚመሰረት ማህበራዊና ፖለቲካዊ ስርዓት ለመታገልና የሚጠይቀውን መስዋዕትነት ለመክፈል ቆርጦ ተነሳ።

መጀመሪያ በአዲስ አበባ ከተማ በሕቡዕ፣ ከዚያም በሰሜን ኢትዮጵያ በትጥቅ ትግል ተሳተፈ።

ብዙ የኢትዮጵያ ሕዝብ ታጋዮች ከትግል ማዳ ወጥተው መጀመሪያ በጎረቤት አገር (ሱዳን) ቆይተው በየአገሩ መሰራጨታቸው ሁሉም የሚያውቀው ነው። ወንድም ወልደአማኑኤል ወደ አሜሪካ ከዘለቁት መካከል አንዱ ነው/ነበር።

የኢትዮጵያን ሕዝብ ትግል ለማጠናከርና ለማስተሳሰር በተደረጉ ጥረቶች ሁሉ ያለማቋረጥ ሲሳተፍና ሲከታተል ቆይቷል። ሌላው ሁሉ ቢቀር አንገብጋቢ በነበሩ/በሆኑ የኢትዮጵያ ፖለቲካ ጥያቄዎች ላይ በተካሄዱ ውይይቶችና ክርክሮች ወንድም የነበረውን ንቁህ ተሳትፎና ያበረከተውን አስተዋፅኦ ለመገንዘብና ለመመዘን ወደኋላ ዞርብሎ የኢትዮጵያዊያን ድህረገጻችን መመልከትና ማስታወስ ብቻ ይበቃል።

ወንድም ጥልቅ የእንግሊዘኛ ቋንቋ ዕውቀት፣ ግልጥና የሰላ ያቀራረብ ችሎታና ስልት ነበረው።

አንድን ርዕስ ተንትኖ ፣ አበጥሮና አብርቶ የራሱን አቋምና አስተያየት ለይቶ የማሳየት ችሎታውና ተሰጥቶ ሁሉንም የሚያሰድንን ነበር። ተቃዋሚዎቹንና ታቃራኒዎቹን ጭምር።